Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (голям състав)

15 април 2021 година*

„Преюдициално запитване — Регламент (ЕС) № 604/2013 — Определяне на държавата членка, компетентна да разгледа молба за международна закрила — Член 27 — Правна защита — Вземане предвид на обстоятелства, настъпили след приемането на решението за прехвърляне — Ефективна съдебна защита“

По дело C-194/19

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Conseil d'État (Белгия) с акт от 12 февруари 2019 г., постъпил в Съда на 28 февруари 2019 г., в рамките на производство по дело

H. A.

срещу

État belge

СЪДЪТ (голям състав),

състоящ се от: K. Lenaerts, председател, R. Silva de Lapuerta, заместник-председател, J.-C. Bonichot, Ал. Арабаджиев, E. Regan, M. Ilešič, L. Bay Larsen (докладчик), A. Kumin и N. Wahl, председатели на състави, E. Juhász, S. Rodin, F. Biltgen, K. Jürimäe, C. Lycourgos и N. Jääskinen, съдии,

генерален адвокат: A. Rantos

секретар: M. Krausenböck, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 9 ноември 2020 г.,

като има предвид становищата, представени:

– за H. A., от J. Hardy, M. El Khoury и I. Fontignie, адвокати,

– за белгийското правителство, от C. Pochet, M. Jacobs и P. Cottin, в качеството на представители, подпомагани от D. Matray, J. Matray, S. Matray и C. Piront, адвокати,

– за нидерландското правителство, от M. K. Bulterman и C. S. Schillemans, в качеството на представители,

* Език на производството: френски.

– за Европейската комисия, от G. Wils и M. Condou-Durande, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 2 февруари 2021 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 27 от Регламент (ЕС) № 604/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство (ОВ L 180, 2013 г., стр. 31, наричан по-нататък „Регламент „Дъблин III“), и на член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“).

2 Запитването е отправено във връзка със спор между Н. А., гражданин на трета държава, и État belge (белгийската държава) по повод на решението, с което Office des étrangers (Служба за чужденците, Белгия) отхвърля молбата за убежище на Н. А. и му нарежда да напусне територията на Белгия.

Правна уредба

Правото на Съюза

Директива 2013/32/ЕС

3 Съгласно член 46, параграфи 1 и 3 от Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила (ОВ L 180, 2013 г., стр. 60):

„1. Държавите членки гарантират, че кандидатите разполагат с право на ефективна защита пред съд срещу следното:

а) решение относно тяхната молба за международна закрила, включително […] решение […]:
   i) [с което] се установява, че молбата е неоснователна във връзка със статут на бежанец и/или статут на лице под субсидиарна закрила;
   ii) [с което] се установява, че молбата е недопустима […]
   iii) [което] е взето на границата или в транзитни зони на държава членка […]
   iv) [да] не [се] провежда разглеждане […]

б) отказ от повторно откриване на процедурата по разглеждане на молбата, след като това разглеждане е било прекратено […]

в) решение за отнемане на международна закрила […]

[…]

3. С цел спазване на разпоредбите на параграф 1 държавите членки гарантират, че ефективната защита предвижда цялостно и ex nunc разглеждане на фактите и правните въпроси, […], най-малкото в процедури по обжалване пред първоинстанционен съд“.

Регламент „Дъблин III“

4 Съображения 4, 5 и 19 от Регламент „Дъблин III“ гласят:

„(4) В заключенията [на Европейския съвет по време на специалната му среща в] Тампере [(Финландия) на 15 и 16 октомври 1999 г.] също така се посочва, че [общата европейска система за убежище] следва да включва в краткосрочен план ясен и работещ метод за определяне на държавата членка, която е компетентна за разглеждането на молба за убежище.

(5) Един подобен метод трябва да се основава на обективни, справедливи критерии както за държавите членки, така и за заинтересованите лица. По-специално, той трябва да даде възможност бързо да се определи компетентната държава членка, така че да се гарантира ефективен достъп до процедурите за предоставяне на международна закрила, без да се компрометира целта за бърза обработка на молбите за международна закрила.

[…]

(19) За да се гарантира ефективната защита на правата на засегнатите лица, следва да бъдат установени законови гаранции и право на ефективна правна защита по отношение на решения, засягащи прехвърляния в компетентната държава членка, по-специално в съответствие с член 47 от [Хартата]. За да се гарантира спазването на международното право, ефективната правна защита следва да включва както разглеждането на прилагането на настоящия регламент, така и на законовата и фактическа ситуация в държавата членка, в която е прехвърл[я]н кандидатът“.

5 Член 2 от този регламент предвижда:

„За целите на настоящия регламент:

[…]

ж) „членове на семейството“ означава, доколкото семейството е съществувало още в държавата на произход, следните членове на семейството на кандидата, които се намират на територията на държавите членки:

– съпругата или съпругът на кандидата или неговия/нейният несключил брак партньор, с когото се намира в трайна връзка […]

– ненавършилите пълнолетие деца на двойките, посочени в първото тире, или на кандидата […]

– когато кандидатът е ненавършил пълнолетие и не е сключил брак — бащата, майката или друго пълнолетно лице, което отговаря за кандидата […]

– когато лицето, на което е предоставена международна закрила, е ненавършило пълнолетие и не е сключило брак — бащата, майката или друго пълнолетно лице, което отговаря за него […]“.

6 Член 10 от посочения регламент гласи:

„Ако кандидатът има член на семейството в държава членка, по чиято молба за международна закрила в тази държава членка не е взето решение по същество до този момент, същата държава членка е компетентна за разглеждането на молбата за международна закрила, при условие че заинтересованите лица изразят желанието си в писмена форма“.

7 В член 17 от същия регламент се уточнява:

„1. Чрез дерогация от член 3, параграф 1 всяка държава членка може да вземе решение да разгледа молба за международна закрила, която е подадена до нея от гражданин на трета държава или лице без гражданство, дори ако подобно разглеждане не попада в нейната компетентност съгласно критериите, предвидени в настоящия регламент.

[…]

2. Държавата членка, в която е подадена молбата за международна закрила […], или компетентната държава членка, може по всяко време преди да бъде взето първо решение по същество да поиска[…] от друга държава членка да поеме отговорност за кандидат с цел да бъдат събрани заедно други близки от хуманитарни подбуди, основаващи се по-специално на съображения от семеен или културен характер, дори когато въпросната друга държава членка не е компетентна съгласно критериите, установени в членове 8—11 и член 16. Заинтересованите лица трябва да […] дадат съгласието си за това в писмена форма.

[…]“.

8 Член 27 от Регламент „Дъблин III“ гласи следното:

„1. Кандидатът […] [има] право на ефективна правна защита под формата на право на обжалване или на преразглеждане пред съд или правораздавателен орган на решението за прехвърляне по отношение на неговите правни и фактически основания.

2. Държавите членки осигуряват приемлив срок, в рамките на който засегнатото лице може да упражни правото на ефективна правна защита съгласно параграф 1.

3. За целите на обжалването или преразглеждането на решението за прехвърляне, държавите членки предвиждат в националното си право, че:

а) жалбата или искането за преразглеждане предоставя на засегнатото лице правото да остане във въпросната държава членка до произнасянето по жалбата или искането за преразглеждане; или

б) прехвърлянето спира автоматично, като това спиране изтича след определен разумен срок, през който съд или правораздавателен орган след задълбочено и изчерпателно разглеждане на молбата за спиране е взел решение дали да постанови суспензивно действие на дадена жалба или искане за преразглеждане; или

в) на засегнатото лице се предоставя възможност да подаде молба в разумен срок до съд или правораздавателен орган за спиране на изпълнението на решение за прехвърляне до произнасянето по неговата жалба или искане за преразглеждане. Държавите членки гарантират, че съществува ефективна правна защита, като спират прехвърлянето [до вземането] на решение по първата молба за спиране. […]

4. Държавите членки могат да предвидят, че компетентните органи могат да решат служебно да спрат изпълнението на решение за прехвърляне до произнасянето по жалбата или искането за преразглеждане.

5. Държавите членки гарантират на засегнатото лице достъп до правна помощ, а когато това се налага, и до езикова помощ.

6. Държавите членки гарантират при поискване безплатна правна помощ на засегнатото лице, когато то не е в състояние да поеме разходите, свързани с нея. […]“.

Белгийското право

9 Член 39/2 от Закона от 15 декември 1980 г. за влизането, пребиваването и установяването на чужденци на територията на страната и извеждането им от нея (*Moniteur belge* от 31 декември 1980 г., стр. 14584) гласи в параграф 2:

„Съветът [по споровете във връзка с режима на чужденците (Белгия)] се произнася с решение по други жалби за отмяна, подадени на основание съществено процесуално нарушение, нарушение на формални изисквания за действителност, превишаване на правомощия или злоупотреба с власт“.

Спорът в главното производство и преюдициалният въпрос

10 На 22 май 2017 г. Н. А. подава молба за убежище в Белгия.

11 След като на 31 май 2017 г. изслушва Н. А., на 22 юни същата година Службата за чужденците отправя искане до испанските власти да поемат отговорността за това лице.

12 На 4 юли 2017 г. испанските власти отговарят положително на отправеното искане.

13 На 1 август 2017 г. Службата за чужденците отхвърля подадената от Н. А. молба за убежище и му нарежда да напусне територията на Белгия.

14 На 25 август 2017 г. Н. А. подава пред Съвета по споровете във връзка с режима на чужденците жалба срещу това решение, като изтъква по-специално че брат му е пристигнал в Белгия на 22 август същата година и е подал там молба за убежище и че е необходимо съответните им молби да бъдат разгледани заедно, за да се гарантира справедливостта на процедурата.

15 С решение от 30 ноември 2017 г. този правораздавателен орган отхвърля въпросната жалба. Това решение отчасти се основава на констатацията, че обстоятелствата във връзка с пристигането на брата на Н. А. в Белгия са настъпили след като Службата за чужденците е приела спорното решение и съответно не могат да бъдат взети предвид при преценката дали същото е законосъобразно.

16 На 28 декември 2017 г. Н. А. подава пред запитващата юрисдикция касационна жалба срещу решението от 30 ноември 2017 г. В подкрепа на касационната си жалба той твърди, че Съветът по споровете във връзка с режима на чужденците е нарушил правото му на ефективна правна защита съгласно член 27 от Регламент „Дъблин III“ и член 47 от Хартата, тъй като е отказал да вземе предвид, за целите на преценката на законосъобразността на решението за прехвърляне, обстоятелства, настъпили след приемането на това решение.

17 При тези условия Conseil d'État (Държавен съвет, Белгия) решава да спре производството и да постави на Съда следния преюдициален въпрос:

„Трябва ли член 27 от [Регламент „Дъблин III“], разглеждан самостоятелно и във връзка с член 47 от [Хартата], да се тълкува в смисъл, че за да се гарантира правото на ефективна правна защита, задължава националния съд при необходимост да вземе предвид обстоятелства, които са настъпили след приемането на решението за „прехвърляне по дъблинската процедура“?“.

По въпроса дали не е отпаднал предметът на спора в главното производство

18 Белгийското правителство поддържа, че вече няма основание за произнасяне по преюдициалното запитване. Всъщност Н. А. вече нямал интерес от касационната си жалба, тъй като на 31 януари 2019 г. белгийските власти започнали да разглеждат молбата му за международна закрила и на 28 август същата година му предоставили убежище.

19 Съдът приканва запитващата юрисдикция да посочи дали смята, че още има нужда от отговор на въпроса си, за да се произнесе по спора в главното производство, а тя отговаря, че поддържа преюдициалното си запитване.

20 В това отношение тази юрисдикция уточнява по-специално че касационната жалба по главното производство не е станала безпредметна, доколкото се отнася до съдебен акт, който никое фактическо обстоятелство не може да заличи от правния мир. При това положение тя счита, че ако посочените от белгийското правителство обстоятелства са налице, действително би могъл да се постави въпросът дали Н. А. продължава да има интерес от касационната отмяна на оспореното в главното производство съдебно решение. Не смята обаче, че е възможно служебно и без обсъждане при условията на състезателност да реши, че този интерес е отпаднал и че отговорът на поставения въпрос вече не е необходим за разрешаването на спора в главното производство.

21 В това отношение следва да се припомни, че съгласно постоянната практика на Съда въведеното с член 267 ДФЕС производство е инструмент за сътрудничество между него и националните юрисдикции, чрез който той предоставя на националните юрисдикции насоки за тълкуването на правото на Съюза, необходими им за решаването на висящите пред тях спорове (решения от 12 март 1998 г., Djabali, C-314/96, EU:C:1998:104, т. 17 и от 19 ноември 2019 г., A. K. и др. (Независимост на дисциплинарната колегия на Върховния съд), C-585/18, C-624/18 и C-625/18, EU:C:2019:982, т. 69).

22 Пак съгласно постоянната практика на Съда в рамките на сътрудничеството между него и националните юрисдикции, въведено с член 267 ДФЕС, само националният съд, който е сезиран със спора и трябва да поеме отговорността за последващото му съдебно решаване, може да прецени — предвид особеностите на делото — както необходимостта от преюдициално решение, за да може да се произнесе, така и релевантността на въпросите, които поставя на Съда. Следователно, щом като поставените въпроси се отнасят до тълкуването на правото на Съюза, Съдът по принцип е длъжен да се произнесе (решение от 24 ноември 2020 г., Openbaar Ministerie (Съставяне на подправени документи), C-510/19, EU:C:2020:953, т. 25 и цитираната съдебна практика).

23 Тъй като запитващата юрисдикция счита, че съгласно белгийското процесуално право все още е длъжна да се произнесе по спора в главното производство, следва да се приеме, че този спор продължава да е висящ пред нея и че отговорът на Съда продължава да е необходим за решаването му.

24 Ето защо на преюдициалното запитване следва да се отговори.

По преюдициалния въпрос

25 С преюдициалния си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да установи дали член 27, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“, евентуално с оглед на член 47 от Хартата, трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национално законодателство, съгласно което съответният съд или друг правораздавателен орган, сезиран с жалба за отмяна на решение за прехвърляне, не може при разглеждането на тази жалба да взема предвид обстоятелства, настъпили след приемането на това решение.

26 Тъй като в съдебното заседание белгийското правителство поддържа, че белгийските процесуални правила са в съответствие с правото на Съюза, доколкото предвиждат, че когато разглежда жалба за отмяна на решение за прехвърляне, компетентният съд или друг правораздавателен орган е длъжен да вземе предвид обстоятелствата, настъпили след приемането на това решение, които са определящи за правилното прилагане на Регламент „Дъблин III“, следва да се припомни най-напред, че при разпределянето на правомощията между националните юрисдикции и съдилищата на Съюза Съдът трябва да вземе предвид фактическият и правен контекст, в който се вписват преюдициалните въпроси, така както той е очертан в акта за преюдициално запитване. Съответно при разглеждането на преюдициалното запитване не е меродавно даденото от правителството на държава членка тълкуване на националното право (вж. в този смисъл решение от 21 юни 2016 г., New Valmar, C-15/15, EU:C:2016:464, т. 25).

27 Запитващата юрисдикция обаче ясно посочва, тълкувайки белгийското право, че когато разглежда жалба за отмяна на решение за прехвърляне, административният съд трябва да се произнесе по законосъобразността на това решение, така както то е прието от съответния административен орган — а именно въз основа на данните, с които същият е разполагал — без да може да вземе предвид обстоятелства, настъпили след приемането на посоченото решение.

28 Следователно застъпваното от белгийското правителство тълкуване на белгийските процесуални правила не може да бъде възприето от Съда за целите на настоящото преюдициално производство.

29 Освен това белгийското и нидерландското правителство, както и Европейската комисия изтъкват, че посочените от Н. А. обстоятелства, настъпили след приемането на спорното в главното производство решение за прехвърляне, не са били определящи за правилното прилагане на Регламент „Дъблин III“.

30 В това отношение е вярно, че без да се засяга възможността на съответната държава членка да използва дискреционна клауза по член 17 от Регламент „Дъблин III“, пристигането в молещата държава членка на брата на кандидата за международна закрила не е — предвид съдържащото се в член 2, буква ж) от този регламент определение на понятието „членове на семейството“ — основание за прилагането на член 10 от посочения регламент, отнасящ се до хипотезата, при която кандидатът има в държава членка член на семейството си, по чиято молба за международна закрила в тази държава членка до момента не е взето решение по същество.

31 Тази констатация обаче не е достатъчна, за да може запитващата юрисдикция да се произнесе по касационната жалба, с която е сезирана, тъй като, както тази юрисдикция уточнява, при разглеждането на тази жалба тя трябва да установи дали Съветът по споровете във връзка с режима на чужденците е бил длъжен да вземе предвид обстоятелства, настъпили след приемането на спорното решение за прехвърляне, но не може да прецени дали конкретните обстоятелства, които Н. А. посочва пред нея, могат да имат значение за определянето на компетентната държава членка.

32 Предвид проблематиката, с която запитващата юрисдикция се сблъсква в главното производство, следва да се припомни, че член 27, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“ предвижда, че лицето, за което е издадено решение за прехвърляне, има право на ефективна правна защита под формата на право на обжалване или на преразглеждане пред съд или друг правораздавателен орган на решението за прехвърляне по отношение на неговите правни и фактически основания.

33 Обхватът на тази правна защита е уточнен в съображение 19 от Регламента, в което се посочва, че за да се гарантира спазването на международното право, установената с Регламента ефективна правна защита срещу решения за прехвърляне следва да включва, от една страна, преценка как е приложен този регламент, и от друга страна, преценка каква е законовата и фактическата ситуация в държавата членка, в която е прехвърлян кандидатът (решения от 25 октомври 2017 г., Shiri, C-201/16, EU:C:2017:805, т. 37 и от 2 април 2019 г., H. и R., C-582/17 и C-583/17, EU:C:2019:280, т. 39).

34 Предвид в частност общото развитие, което с приемането на Регламент „Дъблин III“ е претърпяла системата за определяне на държавата членка, компетентна да разгледа подадена в една от държавите членки молба за международна закрила, и предвид целите на този регламент член 27, параграф 1 от Регламента трябва да се тълкува в смисъл, че предвидената в него правна защита срещу решенията за прехвърляне трябва да може да включва както проверка за спазването на правилата, които определят кому принадлежи компетентността за разглеждане на молбата за международна закрила, така и проверка за спазването на предвидените в Регламента процесуални гаранции (решения от 25 октомври 2017 г., Shiri, C-201/16, EU:C:2017:805, т. 38 и от 2 април 2019 г., H. и R., C-582/17 и C-583/17, EU:C:2019:280, т. 40).

35 Освен това, с оглед, от една страна, на целта, посочена в съображение 19 от Регламент „Дъблин III“, да се гарантира в съответствие с член 47 от Хартата ефективна защита на засегнатите лица, и от друга страна, на целта, изложена в съображение 5 от този регламент, да се гарантира бързото определяне на държавата членка, компетентна да разгледа молба за международна закрила, кандидатът трябва да има на разположение ефективен и бърз способ за защита, който да му позволи да изтъкне обстоятелства, настъпили след приемането на решението за прехвърляне, когато отчитането на тези обстоятелства е определящо за правилното прилагане на посочения регламент (вж. в този смисъл решения от 25 октомври 2017 г., Shiri, C-201/16, EU:C:2017:805, т. 44 и от 25 януари 2018 г., Hasan, C-360/16, EU:C:2018:35, т. 31).

36 Също от практиката на Съда следва, че национална правна уредба, която дава на съответния кандидат за международна закрила възможност да изтъкне при обжалването на решението за прехвърляне обстоятелства, настъпили след приемането на това решение, изпълнява изискването да се предвиди ефективен и бърз способ за защита (вж. в този смисъл решения от 25 октомври 2017 г., Shiri, C-201/16, EU:C:2017:805, т. 45 и от 25 януари 2018 г., Hasan, C-360/16, EU:C:2018:35, т. 32).

37 Последната съдебна практика обаче все пак не означава, че в приложение на член 27 от Регламент „Дъблин III“ държавите членки трябва непременно да устроят своята система за обжалване така, че споменатото в точка 35 от настоящото решение изискване да се вземат предвид определящите обстоятелства, настъпили след приемането на решението за прехвърляне, да е гарантирано в контекста на разглеждането на жалбата, с която се оспорва законосъобразността на решението за прехвърляне.

38 Всъщност законодателят на Съюза е хармонизирал само някои процесуални правила във връзка с полагащото се на съответното лице право на обжалване или на преразглеждане пред съд или друг правораздавателен орган на решението за прехвърляне по отношение на неговите правни и фактически основания.

39 В това отношение, докато член 27, параграф 1 и съображение 19 от Регламент „Дъблин III“ спомагат за определянето на предмета на обжалването и предвиждат, че то трябва да може да е пред съд или друг правораздавателен орган, член 27, параграфи 2—6 от този регламент внася само уточнения, що се отнася до срока за обжалване, до условията за спиране на изпълнението на решението за прехвърляне при такова обжалване и до правната помощ, от която трябва да може да се ползва съответното лице.

40 За сметка на това член 27 от Регламент „Дъблин III“ не уточнява дали предвиденото в него право на обжалване непременно предполага, че съответният сезиран съд може да разгледа ex nunc законосъобразността на решението за прехвърляне.

41 В този смисъл редакцията на въпросния член 27 се различава от тази на член 46, параграф 3 от Директива 2013/32 — приета в същия ден като Регламент „Дъблин III“ в рамките на цялостното преразглеждане на общата европейска система за убежище — съгласно който ефективната правна защита срещу актовете по член 46, параграф 1 от тази директива, сред които не са посочени решенията за прехвърляне, предполага „цялостно и ex nunc разглеждане на фактите и правните въпроси“.

42 Съгласно постоянната практика на Съда, ако в правото на Съюза няма правила в съответната област, по силата на принципа на процесуалната автономия във вътрешния правен ред на всяка държава членка трябва да се установят процесуални правила за реда и условията за съдебна защита, които да гарантират зачитането на правата на правните субекти, като тези правила обаче не следва да са по-неблагоприятни от правилата, уреждащи сходни случаи, за които се прилага вътрешното право (принцип на равностойност), и не следва да правят практически невъзможно или прекомерно трудно упражняването на правата, предоставени от правото на Съюза (принцип на ефективност) (вж. в този смисъл решения от 18 юни 2002 г., HI, C-92/00, EU:C:2002:379, т. 67, от 13 декември 2017 г., El Hassani, C-403/16, EU:C:2017:960, т. 26 и от 9 септември 2020 г., Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (Отхвърляне на последваща молба — Срок за обжалване) (C-651/19, EU:C:2020:681), т. 34).

43 Важно е и да се припомни, че когато прилагат правото на Съюза, държавите членки са длъжни да гарантират зачитането на правото на ефективни правни средства за защита, закрепено в член 47, първа алинея от Хартата, който препотвърждава принципа на ефективна съдебна защита (решение от 19 декември 2019 г., Deutsche Umwelthilfe, C-752/18, EU:C:2019:1114, т. 34).

44 Що се отнася, на първо място, до принципа на равностойност, той изисква всички правила относно исковете или жалбите да се прилагат еднакво за исковете или жалбите, основани на нарушение на правото на Съюза, и за сходните искове или жалби, основани на нарушение на националното право (решение от 15 март 2017 г., Aquino, C-3/16, EU:C:2017:209, т. 50 и цитираната съдебна практика).

45 Що се отнася, на второ място, до принципа на ефективност, следва да се подчертае, че ако в производството по жалба за отмяна на решение за прехвърляне, сезираният съд не може да вземе предвид обстоятелства, настъпили след приемането на това решение, които са определящи за правилното прилагане на Регламент „Дъблин III“, съдебната защита не е достатъчно гарантирана, така че съответното лице да може да упражни правата, които черпи от този регламент и от член 47 от Хартата.

46 Както обаче отбелязва генералният адвокат в точки 82 и 85 от заключението си, възможността при разглеждането на жалба за проверка на законосъобразността на решение за прехвърляне да се вземат предвид настъпили след приемането на това решение определящи обстоятелства не е единственият начин да се осигури достатъчна съдебна защита в рамките на националната съдебна система, взета като цяло.

47 Достатъчна съдебна защита на съответното лице осигурява това специфично средство за правна защита, различно от посоченото в предходната точка, което на практика му гарантира, че когато след приемането на решението за прехвърляне е настъпило обстоятелство, което е пречка за изпълнението на същото, компетентните органи на молещата държава членка няма да могат да го прехвърлят в друга държава членка. Въпросното средство за правна защита трябва също така да гарантира, че когато поради обстоятелство, настъпило след приемането на решението за прехвърляне, компетентна е молещата държава членка, нейните компетентни органи са длъжни служебно да вземат необходимите мерки във връзка с тази компетентност и да започнат незабавно разглеждането на молбата за международна закрила, подадена от същото лице (вж. в този смисъл решение от 25 октомври 2017 г., Shiri, C-201/16, EU:C:2017:805, т. 43).

48 От това следва, че специфичното средство за правна защита, позволяващо да се вземат предвид обстоятелства, настъпили след приемането на решението за прехвърляне, които са определящи за правилното прилагане на Регламент „Дъблин III“, трябва да може да се използва след настъпването на такива обстоятелства, но без да е обусловено от това съответното лице да е лишено от свобода или изпълнението на съответното решение за прехвърляне да е непосредствено предстоящо.

49 Предвид всички изложени по-горе съображения на поставения въпрос следва да се отговори, че член 27, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“, с оглед на съображение 19 от него, и член 47 от Хартата трябва да се тълкуват в смисъл, че не допускат национално законодателство, съгласно което съответният съд или друг правораздавателен орган, сезиран с жалба за отмяна на решение за прехвърляне, не може при разглеждането на тази жалба да взема предвид обстоятелства, настъпили след приемането на това решение, които са определящи за правилното прилагане на този регламент, освен ако това законодателство не предвижда специфично средство за правна защита — включващо разглеждане ex nunc на положението на съответното лице, с обвързващи за компетентните органи резултати — което може да се използва след настъпването на такива обстоятелства и което по-специално не е обусловено от това съответното лице да е лишено от свобода или изпълнението на посоченото решение да е непосредствено предстоящо.

По съдебните разноски

50 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (голям състав) реши:

Член 27, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 604/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство, с оглед на съображение 19 от него, и член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз трябва да се тълкуват в смисъл, че не допускат национално законодателство, съгласно което съответният съд или друг правораздавателен орган, сезиран с жалба за отмяна на решение за прехвърляне, не може при разглеждането на тази жалба да взема предвид обстоятелства, настъпили след приемането на това решение, които са определящи за правилното прилагане на този регламент, освен ако това законодателство не предвижда специфично средство за правна защита — включващо разглеждане ex nunc на положението на съответното лице, с обвързващи за компетентните

органи резултати — което може да се използва след настъпването на такива обстоятелства и което по-специално не е обусловено от това съответното лице да е лишено от свобода или изпълнението на посоченото решение да е непосредствено предстоящо.

Подписи